

Ulu öndər Heydər Əliyevin növbəti xilaskarlıq missiyası

26 il bundan əvvəl baş verən 12-17 mart dövlət çevrilişinə cəhdin qarşısı xalq-iqtidar birliyi sayəsində alındı

“Müstəqillik yolu qədər çətin yol yoxdur... Müstəqilliyin əldə olunması nə qədər çətindirsə, onun saxlanması, daimi, əbədi olması bundan da çətinidir” söyləyən ulu öndər Heydər Əliyevin daim bu müdrik kəlamına sadıq qalaraq, dövlətçiliyimizi, xalqımızı gözlənilən bəlalardan xilas edib.

1992-ci ilin oktyabrın 24-də Naxçıvan Muxtar Respublikasında AXC-nin silahlı dəstələri tərəfindən dövlət çevrilişinə cəhd göstərildi. Naxçıvanda fəaliyyət göstərən Xalq Cəbhəsinin bəzi qüvvələri muxtar respublikanın hüquq-mühafizə orqanlarının rəhbər vəzifələrinə cəbhəçilərin yerləşdirilməsini tələb edirdilər. O zaman Naxçıvan MR Ali Məclisinin Sədri, xalq arasında böyük nüfuzə malik ulu öndər Heydər Əliyevin sayəsində təxribatın qarşısı alındı. 1993-cü ilin iyununda baş verən Gəncə hadisələri, separatçı Əlikram Hübətovun başçılığı ilə təşkil olunan Lənkəran qiyamı, 1994-cü ilin oktyabr

rında, 1995-ci ilin martında Bakıda dövlət çevrilişlərinə cəhdlərin qarşısını xalqla birliyi ilə alan ulu öndər Heydər Əliyev müstəqilliyimizin qarantı oldu.

Artıq 1995-ci ilin mart hadisələrindən, dövlət çevrilişinə cəhddən 26 il ötür. Həmin dövlət çevrilişi cəhdinin əsas təşkilatçısı olan Xüsusi Təyinatlı Polis Dəstəsi (XTPD) Daxili İşlər Nazirliyinin (DİN) tərkibində erməni silahlı birləşmələrinə qarşı mübarizə məqsədilə yaradılmışdı. Sonralar canlı qüvvəyə və güclü hərbi texnikaya malik olan bu qurum fəaliyyət istiqamətini dəyişdi. Onlara etibar olunan silahları şəxsi məqsədləri naminə həmvətənlərinə tuşlayan XTPD

cinayətkarlar yuvasına çevrildi. DİN-in nəzarətindən çıxan bu silahlı dəstənin üzvləri Rövşən və Mahir Cavadov qardaşlarının əmrlərini yerinə yetirərək dövlət əleyhinə təxribatla başladılar. Qaçqınçılıqla, terrorçuluqla, adam oğurluğu ilə, xalq malını və strateji dövlət əmlakını dağıtmaqla, reketçiliklə məşğul olan, mafioz qruplarla əlaqə yaradan “xüsusi” 1994-cü ilin oktyabrında dövlət çevrilişinə cəhd edən Surət Hüseynovun xəyanətkar qüvvələri ilə birləşərək ağır cinayətlər törətdilər.

Həmin vaxt ulu öndər Heydər Əliyevin siyasi müdrikliyi, yenilməz iradəsi sayəsində onların məkrli planları iflasa uğradı. Revanşistlər 1995-ci ilin martında yenidən baş qaldırdılar.

O vaxt respublikanın daxili işlər nazirinin müavini işləyən Rövşən Cavadovun ətrafına toplaşan bir qrup silahlı, Xüsusi Təyinatlı Polis Dəstəsinin üzvləri Bakıda və respublikanın bir neçə rayonunda iğtişaşlar törətdilər. Fərman Dəmirqol, Gürel Kənan, Yalçın Ərtan kimi xarici ölkə vətəndaşları Xüsusi Təyinatlı Polis Dəstəsinə rəhbərlik edən Rövşən Cavadovla birgə hadisələri dövlətçilik əleyhinə yönəldirdilər. Cavadov qardaşlarında mənəpərəstlik, vəzifə hərisliyi o qədər güclü idi ki, atası da daxil olmaqla ölkədə əmin-amanlıq yaradılması üçün onlara müraciət edən aqsaqqalların, müəllimlərin belə silahı yerə qoymaq tələbinə də məhəl qoyulmadı. Xarici emissarların köməyi ilə özləri üçün istehkam və qərargah yaradan XTPD-nin azğınlaşmış “döyüşçüləri” xalqa və dövlətə xeyli zıyan vurmuş Gəncə qiyamından sonra yenidən ha-

kimiyəti zəbt etmək istəyən qüvvələrin tələblərini yerinə yetirərək özlərini hakimi-mütləq simasında təsəvvür edirdilər.

Əslində Azərbaycanın müstəqilliyinə zərbə olan və qiyamın əsl mahiyyətindən xəbərsiz olan “xüsusi təyinatlıların” əksəriyyəti hadisənin mahiyyətini, səbəblərini və nəticələrini belə təsəvvür etmirdilər. Özünü oktyabr və mart hadisələrinin aparıcı və idarəedicisi hesab edən Rövşən və Mahir Cavadov qardaşları unudurdular ki, xalqın inanıb, taleyini etibar etdiyi dövlət başçısına qarşı təxribatları həmişə məğlubiyyətlə nəticələnib. Ümummilli Lider adını xalqa xidməti ilə qazanan Heydər Əliyevin rəhbərlik etdiyi ölkədə bu cür təxribatların baş tutmayacağını tarix özü sübut edib. Paytaxtın “Səkkizinci kilometr” adlanan ərazisində özləri üçün qərargah formalaşdıran qiyamçıların əksəriyyəti nəyin naminə mübari-

zə apardıqlarını dərk edəcək bilik, savad və təcrübə sahibi deyildilər. Pərdəarxası oyunların arxasında Bakıda qarışıqlıq salmaq, Ermənistanın növbəti, irimiqyaslı hücumları üçün əlverişli şərait yaratmaq, respublikada anarxiya və kütləvi itaətsizlik mühiti formalaşdırmaq niyyəti daşıyırdı. Lakin bir çağırışı, xalqa müraciəti ilə milyonlarla insanı ətrafına toplamağa qadir olan xalqın sevimlisi, ümid yeri, qətiyyəti, siyasi iradəsi, cəsəreti ilə, ən nəhayət, Vətəne bağlılığı ilə taleyin ən çətin sınaqlarından çıxan müdrik şəxsiyyət Heydər Əliyevlə müqayisədə cılız görünən təxribatçılar dəstəsi qısa müddətdə tərsilahlı edildi. Həmişə olduğu kimi, bu dəfə də gənc müstəqil Azərbaycan dövlətinə qarşı tuşlanan qara niyyətlər baş tutmadı. Xarici ölkələrin xüsusi xidmət orqanları tərəfindən hazır-

lanmış xəyanətkar qiyam ulu öndər Heydər Əliyevin müdrikliyi sayəsində yatırıldı. Ölkə daxilində qarışıqlıq yaratmaq istəyən bədxahlar kimi Azərbaycanın müstəqilliyini istəməyən xarici emissarların istəkləri də elə xəyal olaraq tarixin arxivinə atıldı. Oktyabr, mart hadisələri göstərdi ki, dövlətin qorunması, müstəqilliyin əbədiyi üçün silahdan qat-qat artıq gücə malik xalq-iqtidar birliyi həlledici amildir. Sonradan bu niyyətlərin əsl mahiyyətini açıqlayan Ulu Öndər hadisələrə belə qiymət verdi: “Dövlət çevrilişinə cəhd baş verdi, qanuni dövlət strukturlarına qarşı yönəlmiş aksiyaların həyata keçirilməsinə cəhd göstərildi. Azərbaycan dövlətinin qətiyyəti və dəyanəti, düşünülmüş tədbirlər nəticəsində, bütün xalqın yekdil və qızgın dəstəyi ilə çevriliş cəhdlərinin qarşısı alındı”.